

Br:02-03-2001

Podgorica, 13. februar 2020. godine

MINISTARSTVO PROSVJETE
-n/r ministra, g-dina Damira Šehovića-

Poštovani gospodine Šehoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 1060213-011/20-276-2 od 10. februara 2020. godine, kojim se traži mišljenje na tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženim izmjenama zakona preciznije se definišu kriterijumi koji su od posebnog značaja za priznavanje inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanje kvalifikacija, kao i zaštita crnogorskog obrazovnog sistema i tržišta rada.

Na tekst Predloga zakona i Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju ovog Predloga zakona potrebno izdvojiti finansijska sredstva cca 150.000,00 € iz budžeta Crne Gore.

Sredstva u navedenom iznosu, potrebna za sprovođenje Predloga zakona, obezbijedena su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu („Službeni list CG“ br.74/19) kod potrošačke jedinice Ministarstvo prosvjete, na programu: Visoko obrazovanje, na izdatku 4147 – Konsultanske usluge, projekti i studija.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo prosvjete
NAZIV PROPISA	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>U cilju zaštite crnogorskog tržišta rada, tj. obezbjeđivanja priliva kvalitetnog kadra na naše tržište rada, unapređenja procedure priznavanja i utvrđivanja jasnih i detaljnijih kriterijuma za priznavanje isprava, Vlada Crne Gore je u julu tekuće godine usvojila Informaciju o stanju u oblasti priznavanja s prijedlogom novog modela o priznavanju inostranih obrazovnih isprava.</p> <p>Za potrebe pripreme Informacije i prijedloga zakona angažovan je ekspert kroz HERIC projekat „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost” čiji zadatak je bio da, između ostalog, izvrši analizu uporedne prakse u oblasti priznavanja i predloži preporuke za unapređenje stanja u ovoj oblasti, uvažavajući specifičnost crnogorskog sistema.</p> <p>Broj podnijetih zahtjeva za priznavanje inostrane obrazovne isprave o stečenom višem i visokom obrazovanju radi zapošljavanja u Crnoj Gori je veći iz godine u godinu. Tako smo 2008. godine imali 1.336 podnijetih zahtjeva, 2011. godine 1.958 zahtjeva, 2013. godine 2.298 zahtjeva, dok smo 2017. godine imali 2.368, 2018. godine 3.074 zahtjeva, a 2019. godine 3.059.</p> <p>U 2018. godini bilježimo znatan porast podnijetih zahtjeva za priznavanje inostrane obrazovne isprave i to čak od 30%. Ukupan broj podnijetih zahtjeva je 3.074, od čega je uspješno riješeno 80%. Od ukupnoga broja zahtjeva u 2018. godini bilježimo 1.248 zahtjeva za priznavanje obrazovne isprave iz Srbije što predstavlja 41% od ukupnog broja zahtjeva, zatim 376 (12%) zahtjeva iz Turske, 171 (6%) zahtjev iz Bosne i Hercegovine, 148 (5%) zahtjeva iz Republike Kosovo, 115 (4%) iz Albanije, 79 (3%) zahtjeva iz Rusije. Obrazovne isprave iz drugih zemalja imaju udjela u ukupnoj strukturi manji od 1%.</p> <p>U analizi broja priznatih obrazovnih isprava prema oblastima moramo istaći da od ukupnog broja obrazovnih isprava iz oblasti menadžmenta, njih 81% je iz obrazovnih institucija iz Republike Srbije, da iz oblasti ekonomije čak njih 73%, dok iz oblasti prava je takođe 73% udjela u ukupnom broju iz ove oblasti.</p> <p>Ovo govori da je značajan pritisak na CG tržište rada diploma izdatih u regionu, i to najčešće na privatnim ustanovama visokog obrazovanja, koje ne odlikuje tradicija i kvalitet. Ne treba zanemariti ni određeni broj isprava koje su izdate na ustanovama koje nemaju licencu ili akreditaciju ili postoji sumnja da je u pitanju falsifikat.</p> <p>Takođe uvažena je činjenica da je na Samitu Zapadnog Balkana u Poznanju u Poljskoj,</p>	

održanom 5. jula 2019. godine, usvojena Deklaracija o priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, s ciljem unapređenja mobilnosti između zemalja Zapadnog Balkana. Navedenom Deklaracijom je predviđeno priznavanje kvalifikacija visokog obrazovanja izdatih na javnim i akreditovanim ustanovama u cilju zapošljavanja ili nastavka studija ne osporavajući pritom pravo ustanova visokog obrazovanja ili nadležnih organa da utvrde dodatne kriterijume za upis ili za provjeru obrazovnih isprava.

Predloženim izmjenama zakona preciznije se definišu kriterijumi koji su od posebnog značaja za priznavanje inostranih obrazovnih isprava. Istovremeno se štiti naš obrazovni sistem i tržište rada, jer se kroz jasno utvrđivanje kriterijuma, kao i uvođenje novih kriterijuma od značaja za ovaj postupak, i djelimično izmijenjenih odredbi koje se odnose na nadležnost subjekata za priznavanje, značajno unapređuje postojeći postupak priznavanja odnosno izjednačavanja kvalifikacija što će imati pozitivan povratni uticaj na obrazovni sistem kao i tržište rada u Crnoj Gori.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva s postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Inovirane procedure priznavanja i novi kriterijumi predloženi zakonom treba da obezbijede bolji kvalitet na tržištu rada, a istovremeno da štite crnogorski obrazovni sistem.

Predložene izmjene neće smanjiti mobilnost i internacionalizaciju, posebno uvažavajući status ustanova visokog obrazovanja.

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija je predviđen Programom Vlade za 2020. godinu.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Usvajanje i implementacija zakona će omogućiti realizaciju ciljeva prepoznatih usvojenim dokumentima i opredjeljenjima resornog ministarstva u ovoj oblasti.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Predložene izmjene će imati pozitivan efekat na tržište rada i potrebe poslodavaca, i istovremeno će usmjeriti buduće studente da vode računa prilikom izbora ustanove visokog obrazovanja na kojoj žele da nastave studije.

Donošenjem Zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Za implementaciju ovog Zakona i angažman eksperata za ocjenu inostranih programa iz budžeta Crne Gore za 2020. godinu planirana su sredstva u iznosu cca 150.000, 00 eura i to na:

Program: 407011872 - Visoko obrazovanje

na izdatak: 4147 - Konsultanske usluge, projekti, studije.

Kroz plaćanje taksi za priznavanje u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama obezbjeđuju se dodatna sredstva za Budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U pripremi Informacije o priznavanju i izboru adekvatnog modela, korišćena je ekspertska podrška prof. dr Miša Dokmanovića, u okviru HERIC projekat "Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost", koji je pripremio dokument "Mogućnosti za unapređenje kvaliteta postupka priznavanja inostranih diploma u Crnoj Gori".

Ministarstvo prosvjete je formiralo Radnu grupu za izradu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, u čijem sastavu su predstavnici: Ministarstva prosvjete, Univerzitet Crne Gore, Univerziteta Mediteran, Univerziteta "Adriatik" Bar, Univerziteta Donja Gorica, Studentskog parlamenta i predstavnik NVO.

U skladu s Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, poziv za učešće u konsultacijama je objavljen 7. novembra 2019. godine na veb-sajtu Ministarstva prosvjete, kao i portalu E-uprave, i svi zainteresovani organi, organizacije, udruženja i pojedinci su pozvani da dostave svoje prijedloge, sugestije i komentare na važeći tekst Zakona o priznavanju inostranih

obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija.

Pored toga, upućeno je pismo svim direktorima, nastavnicima i drugim izvršiocima u obrazovno-vaspitnim ustanovama da daju svoje primjedbe, prijedloge i sugestije na važeći Zakon kako bi se u postupku izrade zakona o izmjenama i dopunama postojećeg zakona došlo do najboljih i najkvalitetnijih zakonskih rješenja.

U skladu sa Uredbom, organizovana je u Ministarstvu prosvjete javna rasprava o tekstu Nacrta zakona tj. Okrugli sto, 15. novembra 2019. godine. Nakon završene javne rasprave Ministarstvo je sačinilo Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi koji je objavilo na svojoj internet stranici i portalu E-uprave sa rezimeom dostavljenih prijedloga, primjedbi i sugestija i razlozima za njihovo prihvatanje odnosno neprihvatanje.

Primjedbe, prijedlozi i sugestije su sagledane i sve koje su predstavljale doprinos poboljšanju zakonskog teksta i bile usklađene sa utvrđenom koncepcijom razvoja stručnog obrazovanja prihvaćene su i ugrađene u Prijedlog zakona.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje prepreke za impementaciju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija.

Datum i mjesto

Podgorica, 10. februar 2020. godine

